

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
30 вересня 2025 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 40 (1039)

Рік роботи soc.gov.ua:

ОГЛЯД ОСНОВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ порталу

Рік тому, 27.09.2024 р., запрацював Соціальний портал Мінсоцполітики - soc.gov.ua. Ресурс вперше надав українцям можливість подавати онлайн-заяви на отримання соціальних послуг. Згодом, у межах реформи МСЕК, на порталі також з'явилася функція подання онлайн-заяв на отримання засобів реабілітації. Мінсоцполітики нагадує, як користуватися порталом та які можливості він надає для фахівців соціальної сфери.

За рік роботи через портал подано понад 83 000 звернень або заяв. Їх можна подавати як щодо себе, так і щодо потреб інших людей, наприклад, родичів або сусідів. Для цього передбачено два способи: через особистий кабінет або ж без авторизації - за допомогою форми швидкого звернення, що на головній сторінці portalu.

За статистикою, найчастіше звертаються по такі послуги, як натуральна допомога, догляд вдома, консультування, інформування та соціальна адаптація. Водночас найактивніше користуються порталом у Дніпропетровській, Полтавській, Харківській, Хмельницькій та Київській областях.

Заява на отримання соціальної послуги

- Зайдіть на soc.gov.ua та авторизуйтеся за допомогою КЕП, BankID або Дія. Підпис.

- Перейдіть до розділу «Мої заяви» - «Заяви», після чого натисніть кнопку «Подати нову заяву».

- Оберіть підпункт «Заяви про надання соціальних послуг». Тут ви можете обрати одну або декілька необхідних послуг.

- Заповніть усі дані та додайте, за потреби, відскановані документи.

- Перевірте заяву та підпишіть її електронним підписом.

Користувачами portalu є не лише наявні та потенційні отримувачі соціальних послуг, а й надавачі. Останні, зокрема, можуть в особистому кабінеті внести свою організацію до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, оновити реєстраційні дані та сформулювати витяг з Реєстру.

Крім того, на Соціальному порталі Мінсоцполітики можна подати заяву на отримання допоміжного засобу реабілітації (ДЗР). Сервіс став доступний з 1 січня 2025 р. - тоді запрацювали експертні команди з оцінювання повсякденного функціонування, які замінили застарілу систему МСЕК. Наразі подати заяву онлайн можуть ті, хто пройшов оцінювання експертними командами (ЕКОПФО).

Заява про потребу в засобі реабілітації

- Зайдіть на soc.gov.ua та авторизуйтеся за допомогою КЕП, BankID або Дія. Підпис.

- Оберіть «Заява про забезпечення допоміжним засобом реабілітації» та натисніть «Подати заяву»

- Заповніть заяву - дані підтягнуться автоматично. Ви також зможете оновити інформацію про себе в особистому кабінеті, натиснувши «Відомості про мене».

Продовження
на наступній сторінці

Анонс

2 стор.

Про Полтавську регіональну організацію ВО СОІУ

3-5 стор.

Як встановлюється статус інвалідності при цукровому діабеті: що враховується

5 стор.

Рік роботи громад Соціальним порталом. Хто найактивніший?

6-7 стор.

Безбар'єрність - це коли ти можеш отримати підтримку з самого народження

7 стор.

«Сонце світить для всіх» - участь Самбірської організації осіб з інвалідністю у заході в Польщі

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Передплата на незалежну
українську газету «Сила духу»
триває протягом всього року!

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!
Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

Початок на попередній сторінці

- Підпишіть заяву електронним підписом.

Після того, як заяву опрацюють, в особистому кабінеті з'явиться е-направлення про забезпечення засобом реабілітації.

Важливо: якщо до 1.01.2025 р. отримано інший документ, що підтверджує потребу в засобах реабілітації, як-от

висновок МСЕК, можна скористатися іншими способами подати заяву.

Нагадаємо, що у Дії запрацювала нова послуга - оформити базову соціальну допомогу тепер можна онлайн.

**Прес-служба
Міністерства соціальної політики,
сім'ї та єдності України**

*Днями свій красивий ювілей відзначив
незмінний головний редактор нашого видання,
багаторічний очільник Полтавської регіональної
організації ВО СОІУ – Сергій Андрійович ЧУМАК.*

*Шановний Сергію Андрійовичу! Ви, безумовно,
мудра, енергійна та сповнена сили духу та розуму
людина, - то хай так і буде ще довгі роки!
Нехай із висоти віку перед вами відкриються нові
вершини та можливості для втілення мрій!
Бажаємо вам благополуччя, щастя, підтримки
рідних та удачі всім грандіозним планам!
Нехай друзі будуть відданими, любов міцною,
а життя щедрим! Зі святом!*

Про Полтавську регіональну організацію ВО СОІУ

Років двадцять тому назад я, будучи делегатом від Чернівецької обласної організації осіб з інвалідністю, познайомився з головою Полтавського регіонального осередку громадської організації «Всеукраїнська організація Союз осіб з інвалідністю України» Сергієм Андрійовичем Чумком на з'їзді Всеукраїнської організації осіб з інвалідністю «Союз організацій інвалідів України».

Вже тоді я зрозумів, що це людина досить грамотна та добре розуміється в питаннях організації роботи з особами з інвалідністю.

Тоді він на з'їзді виступав і ділився своїм досвідом роботи, вносив конкретні пропозиції щодо покращення роботи обласних організацій, палко закликав нас всіх до конструктивної роботи.

В подальшому я, будучи десять років підряд головою контрольно-ревізійної комісії Всеукраїнської організації інвалідів СОІУ, ще більше переконався у незаперечних організаторських здібностях Сергія Андрійовича. Мені доводилось приймати участь на багатьох засіданнях Президії ВОІ СОІУ і я зрозумів що ця людина завжди має своє бачення як правильно організувати роботу громадських організацій. Він завжди мав свою власну думку і в розумних межах міг відстояти свою позицію того чи іншого питання. Такий тип людей мені подобається.

Пам'ятаю про один випадок, який стався на учбовій нараді в Києві. Виступав юрист з роз'ясненням деяких питань трудового законодавства України. Він (юрист) допустив неправильне тлумачення певного положення Закону. Всі присутні мовчки його слухали. Тільки Сергій Андрійович встав, попросив пробачення і сказав виступаючому що він неправий, що закон

тлумачить по іншому. У залі запала мертва тиша. Як це так, «інвалід» посмів заперечити практикуючому юристу? В цю ситуації своєчасно втрутився присутній керівник юридичної компанії, який встав і підтримав Сергія Андрійовича, попросивши пробачення. От таке було. Цей випадок засвідчив те, що Сергій Андрійович всесторонньо грамотний. Після цього випадку авторитет Сергія Андрійовича піднявся ще вище.

В даний час я, в силу похилого віку, вже не займаюся громадською діяльністю. Проте не полишаю можливостей цікавитись як працюють наші обласні організації, зокрема Полтавська.

А тепер про спорт. Вся громадськість України, що представляє осіб з інвалідністю, знає як багато уваги приділяє Сергій Андрійович спорту. Він постійно організовує спортивні змагання не тільки серед членів своєї громадської організації. Але й влаштовує ці змагання на рівні всієї України і навіть Європи. Наші спортсмени з інвалідністю досягають значних успіхів і в цьому є певна заслуга Сергія Андрійовича, за що йому честь і хвала. Вважаю, що не так багато знайдеться керівників інших регіональних осередків в Україні, які б так постійно і систематично займалися організацією спортивних змагань серед членів своїх осередків. Адже ж спорт – це здоров'я людини, тим більше для таких як ми, особи з інвалідністю.

Я бажаю беззмінному керівникові Полтавського регіональної організації ВО СОІУ подальших успіхів в його громадській роботі та досягненні ще кращих результатів!

**Володимир ПІСТРЮГА,
член Чернівецького обласного осередку ВО «СОІУ»**

Безбар'єрність як державний пріоритет: відбулося установче засідання міжвідомчої групи

25 вересня 2025 р., під головуванням Віцепрем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій Олексія Кулеби відбулося установче засідання Міжвідомчої робочої групи з питань удосконалення законодавства у сфері створення безбар'єрного простору.

Участь у роботі групи взяли радниця-уповноважена Президента України з питань безбар'єрності Тетяна Ломакіна та заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Інна Солодка.

Міжвідомчу робочу групу створено постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2025 року №1126. Її завдання – підготовка законодавчих змін, спрямованих на формування інклюзивного середовища в Україні та забезпечення рівних можливостей для всіх громадян.

До складу групи увійшли представники центральних органів виконавчої влади, міжнародних організацій та експертного середовища. Під час обговорення учасники зосередили увагу на ключових напрямках державної політики безбар'єрності, зокрема на необхідності розробки законопроекту «Про безбар'єрне суспільство».

Під час засідання було розглянуто чинну систему управління державною політикою безбар'єрності та напрями її вдосконалення, міжнародний досвід і національний

контекст у сфері безбар'єрності, повноваження органів влади, питання фінансування та механізми захисту прав людини. Також визначено перелік нормативно-правових актів, які потребують змін після ухвалення майбутнього закону.

Радниця-уповноважена Президента України з питань безбар'єрності Тетяна Ломакіна підкреслила, що створення безбар'єрного суспільства – це не про окремі ініціативи, а про системну державну політику.

“Нам потрібно закласти чіткі норми, які забезпечать доступність послуг, інфраструктури та можливостей для кожної людини. І новий закон має стати саме таким інструментом”, – зазначила вона.

За результатами засідання затверджено персональний та експертний склад Міжвідомчої робочої групи, а також визначено наступні кроки у підготовці законопроекту.

“Формування безбар'єрного середовища – це рівні можливості, соціальна справедливість і відновлення довіри людей до держави. У центрі рішень має бути людина, адже справжня соціальна політика починається з турботи, підтримки та впевненості, що ніхто не залишиться сам на сам зі своїми викликами”, – зазначила заступниця Міністра соціальної політики Інна Солодка.

Прес-служба Міністерства соціальної політики,
сім'ї та єдності України

Як встановлюється статус інвалідності при цукровому діабеті: що враховує система оцінювання

Цукровий діабет - це хронічне захворювання, яке може суттєво впливати на здоров'я та повсякденне функціонування людини. Ускладнення, що виникають при діабеті, можуть обмежувати здатність до самообслуговування, пересування, орієнтації, спілкування, навчання чи трудової діяльності.

З 2025 року в Україні впроваджено новий підхід до визначення інвалідності - через оцінювання повсякденного функціонування людини. Його мета - не просто видати довідку, а зрозуміти, як захворювання впливає на життя конкретної людини, і за потреби - надати їй підтримку: навчання новій професії, можливість стороннього догляду, адаптації робочого місця, соціальних виплат або інших форм допомоги.

Типи діабету: чим відрізняються і як це впливає на перебіг. Цукровий діабет буває різних типів, але найпоширенішими є діабет 1 та 2 типу.

Цукровий діабет 1 типу (ЦД1) зазвичай виникає в дитячому, підлітковому або молодому віці та пов'язаний з аутоімунним ураженням клітин підшлункової залози, що виробляють інсулін. Цей тип діабету завжди вимагає щоденного введення інсуліну.

Цукровий діабет 2 типу (ЦД2) найчастіше розвивається у дорослому віці. Він може тривалий час протікати безсимптомно, лікується дієтою, зміною способу життя, цукрознижувачими препаратами та інсуліном.

Також існують інші типи діабету - зокрема, моногенні

форми (MODY), гестаційний діабет, індуковані хімічними речовинами або ураженням підшлункової залози.

Хоча всі типи діабету об'єднує порушення обміну глюкози, у питанні встановлення статусу інвалідності ключовим є не сам діагноз, а ступінь впливу захворювання на повсякденне життя людини. Оцінюється не хвороба чи її причини, а те, чи обмежує вона здатність до самообслуговування, орієнтації, пересування, навчання або праці. Саме тому підхід до кожної людини є індивідуальним.

Ускладнення, які впливають на повсякденне життя. Цукровий діабет сам по собі не завжди призводить до суттєвих порушень функціонування. Однак ускладнення, які виника-

Продовження на наступній сторінці

Початок на попередній сторінці

ють на його тлі, можуть істотно впливати на здатність людини до самостійного життя та праці.

Гострі ускладнення включають:

- гіпоглікемії та важкі гіпоглікемії (зниження рівня глюкози в крові), які потребують сторонньої допомоги та/або звернення до медичних закладів

- діабетичний кетоацидоз,
- гіперглікемічні, та інші коми.

Ці стани можуть бути небезпечними для життя, потребують невідкладної медичної допомоги та можуть обмежувати людину в побуті чи на роботі, особливо якщо вона не здатна вчасно розпізнати симптоми або надати собі допомогу.

Хронічні ускладнення розвиваються поступово, але мають більш стійкий і тривалий вплив на якість життя. До них належать:

- діабетична нейропатія (втрата чутливості, біль, слабкість м'язів),
- нефропатія (порушення функції нирок),
- ретинопатія (ураження сітківки ока),
- ураження судин головного мозку, серця, нижніх кінцівок (що може призводити до інфарктів, інсультів, ішемії, гангрен),
- діабетична стопа,
- ампутації,
- когнітивні порушення, включно з деменцією.
- інші хронічні ускладнення

Такі ускладнення найчастіше стають причиною суттєвих порушень життєдіяльності - людина може втратити повноцінну здатність самостійно пересуватись, орієнтуватись, обслуговувати себе або продовжувати професійну діяльність.

Роль контролю глюкози: чому це має значення. Одним із ключових факторів, який враховується при оцінюванні впливу діабету на повсякденне життя, є стан **глікемічного контролю** - тобто, наскільки стабільним є рівень глюкози в крові та наскільки ефективно людина управляє своїм захворюванням.

Контроль оцінюється за такими показниками:

- рівень глюкози в крові натще
- щоденна глюкометрія - вимірювання рівня глюкози протягом дня;
- рівень глікозильованого гемоглобіну (HbA1c) - відображає середній рівень глюкози за останні 2-3 місяці.

Високі або нестабільні показники вказують на ризик розвитку ускладнень і можуть свідчити про важкий або неконтрольований перебіг захворювання. Це є обтяжуючим фактором при оцінюванні повсякденного функціонування людини.

Разом із тим, глікемічний контроль - це не лише цифри. Він також показує рівень залученості самої людини в процес лікування: наскільки вона здатна дотримуватись режиму інсулінотерапії, дієти, фізичної активності, регулярно перевіряти рівень глюкози. У деяких випадках ефективний контроль можливий лише за участі інших людей - родичів, доглядальників або медичних працівників.

Тому оцінка стану контролю допомагає експертній команді краще зрозуміти характер перебігу захворювання, його потенційні наслідки і можливості корекції лікування в майбутньому.

Як саме оцінюється вплив діабету на життя. У новій системі статус інвалідності не визначається лише на підставі діагнозу. Основою для рішення є оцінювання повсякденного функціонування людини - тобто, аналіз того, як саме захворювання впливає на її здатність жити самостійно, пере-

суватись, працювати, навчатися та спілкуватися.

Оцінювання проводиться за критеріями життєдіяльності, до яких належать:

- здатність до самообслуговування (вмивання, одягання, харчування, гігієна тощо),
- здатність до пересування (в межах дому, на вулиці, користування транспортом),
- здатність до орієнтації (у просторі, часі, ситуаціях),
- здатність контролювати поведінку,
- здатність до спілкування (вербального, невербального),
- здатність до навчання (сприйняття й обробка інформації),
- здатність до трудової діяльності (фізичної або інтелектуальної).

Під час оцінювання експертна команда враховує не лише сам факт наявності діабету, а всі пов'язані з ним обставини:

- ускладнення (їх наявність, ступінь вираженості, частота, наслідки),
- стан глікемічного контролю,
- особливості лікування (інсулінотерапія, використання помпи, потреба в постійному нагляді),
- динаміку стану - чи погіршується функціонування, чи є можливість стабілізації.

Такий підхід дозволяє об'єктивно оцінити, наскільки цукровий діабет обмежує життя конкретної людини, і прийняти рішення про потребу в підтримці.

Індивідуальні фактори, які мають значення. Оцінювання повсякденного функціонування враховує не лише медичні показники, а й життєвий контекст людини. Тобто, як саме захворювання впливає на її конкретні обставини - професію, рівень самостійності, потребу в догляді, спосіб життя.

Одні й ті ж ускладнення можуть мати різний вплив на різних людей. Наприклад: легка сенсорна нейропатія у вигляді зниження чутливості пальців може не мати критичного значення для офісного працівника або викладача, але вона ж може повністю унеможливити виконання професійних обов'язків для хірурга, перукаря, вишивальника чи музиканта, де точність дрібної моторики є визначальною.

Так само людина, яка живе одна й потребує щоденного контролю глюкози та ін'єкцій інсуліну, може опинитися у значно вразливішому становищі, ніж людина з тими ж ускладненнями, але з постійною підтримкою з боку родини або доглядальника.

Саме тому система оцінювання передбачає індивідуальний підхід: враховується не лише клінічна картина, а й те, як вона впливає на реальне життя конкретної людини.

Комплексний підхід замість формальних рішень. Сучасна система встановлення статусу інвалідності передбачає комплексну оцінку, а не автоматичне рішення на підставі діагнозу чи окремої ознаки.

Цукровий діабет - складне захворювання, яке може мати різний перебіг і наслідки в кожній людині. Тому жодна медична ознака - навіть наявність ускладнень або високого рівня глюкози - не є самостійною підставою для встановлення інвалідності.

Рішення ухвалюється на основі всебічної оцінки, яка включає:

- перебіг захворювання;
- наявність і вираженість ускладнень;
- ефективність контролю;
- особливості лікування;
- індивідуальні життєві обставини людини.

Такий підхід дозволяє врахувати реальні потреби кожної людини та прийняти рішення, яке буде не лише юридично

обґрунтованим, а й справедливим з точки зору впливу захворювання на обмеження життєдіяльності.

Скільки людей із діабетом вже пройшли оцінювання. За даними електронної системи оцінювання повсякденного функціонування, з початку її запровадження:

- 13 921 людина з діабетом пройшла процес оцінювання;
- статус інвалідності було встановлено у 11 584 випадках;
- у 1 242 випадках інвалідність не була встановлена, або була скасована;
- у 1 095 випадках рішення не приймалося через іншу мету для направлення (оновлення ІПР тощо).

Серед них:

- 3 890 людей зверталися вперше;
- у 3 034 випадках встановлено статус інвалідності;
- у 433 випадках статус не було встановлено;
- у решті випадків рішення щодо інвалідності не прийма-

лося, оскільки звернення стосувалися інших питань - наприклад, призначення допоміжних засобів реабілітації тощо.

- 10 030 людей проходили повторне оцінювання;
- у 809 випадках інвалідність не була продовжена;
- в інших випадках статус було підтверджено або звернення стосувалися не встановлення інвалідності, а інших напрямів підтримки.

Розподіл за типами діабету:

- Цукровий діабет 1 типу: звернулися 6 931 людина, з яких лише 682 не отримали статусу інвалідності.
- Цукровий діабет 2 типу: звернулися 6 908 людей, з яких лише 550 не отримали статусу.

Процедура оцінювання може бути повторена за ініціативою самої людини або у разі змін у стані здоров'я, що впливають на повсякденне функціонування.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

Рік роботи громад Соціальним порталом. Хто найактивніший?

Використання цифрових інструментів – є тим важливим #безбар'єрним рішенням, яке дозволяє пришвидшити процеси опрацювання документів, а отже вплинути на доступність соціальної послуги.

Вже рік, як територіальні громади Полтавщини працюють з цифровою системою Соціального порталу Мінсоцполітики <https://soc.gov.ua>, яка дозволяє приймати та опрацювати звернення громадян щодо отримання соціальних послуг.

За даними моніторингу Мінсоцполітики, Полтавщина входить в перелік топ-5 областей за активністю користування.

Завдяки технічному та менторському супроводу, який забезпечено командою Департаменту соціального захисту населення ПОВА, за весь час промислової експлуатації порталу область демонструє високі показники ефективності.

«Наразі в системі працюють 583 авторизовані особи, з яких 220 – мають статус кейс-менеджерів на рівні територіальних громад. За період функціонування порталу це дозволило опрацювати майже 11 тисяч звернень від реальних отримувачів послуг» - прокоментувала Директор Департаменту соцзахисту населення ОВА Людмила Корнієнко.

Проаналізувавши активність територіальних громад, яка є відображенням налагодженої співпраці між управліннями

соцзахисту та надавачами послуг, в Департаменті складено рейтинг територіальних громад за трьома ключовими критеріями:

1. Кількість коректних звернень, які надійшли в ЕСР і були взяті в роботу;
2. Кількість коректних звернень, щодо яких прийнято рішення про надання
3. Кількість коректних звернень, щодо яких підписано договір на надання соціальних послуг особі/родині.

Серед всіх 60 територіальних громад області лідируючі позиції займають: Диканська селищна, Кременчуцька міська, Пирятинська міська, Горішньопланівська міська та Шишацька селищна громади.

Порівняльний аналіз міських територіальних громад відображає успішну діяльність наступних громад: Кременчуцька, Пирятинська, Горішньопланівська, Миргородська, Лубенська.

В категорії «селищні громади» топ-5 найактивніших громад це: Диканська, Шишацька, Чорнухинська, Котелевська, Великобагачанська.

Серед сільських територіальних громад гарні показники демонструють Щербанівська, Мартинівська, Сенчанська, Великобудичанська та Оболонська громади.

Детальні результати рейтингового ранжирування зображені в інфографіці.

Довідкову інформацію щодо впровадження кейс-менеджменту та по роботі з соцпорталом Ви можете отримати у профільному відділі Департаменту за телефоном (0532) 681264.

Звертаємо увагу територіальних громад, що технічний супровід з питань опрацювання звернень, формування справ забезпечує Центр по нарахуванню та здійсненню соцвиплат в Полтавській області – (0532) 63 28 68.

ТОЧКА ЗОРУ

«Я переконаний: ключ до відновлення - рух!»

«До війни я був тренером, мав власний спортзал і проводив заняття. Життя було звичним і зрозумілим, доки не почалася повномасштабна агресія. Разом із побратимами, з якими служив ще у 2014 р., зібралися знову. Уже з перших днів війни долучилися до тероборони, брали участь у будівництві блокпостів і завезенні боеприпасів», - розповідає В'ячеслав.

Опісля була служба в лавах Збройних сил України. А у 2025-му сталася ДТП, у якій В'ячеслав отримав важкі травми. Чоловік їхав зі штабу на полігон. Автівку занесло, і вона вилетіла на зустрічну смугу, після чого транспорт викинуло в кювет. З машини В'ячеслава довелося вирізати спецобладнанням.

Травма була дуже важкою: пошкодження черепа, відрив кори головного мозку від нейронних зв'язків, параліч, крововилив, проблеми із зором. Перші тижні він провів у штучній комі в Дніпрі, після чого почалося поступове відновлення. А відновлення розпочалося у Центрі фізичної та реабілітаційної медицини Івано-Франківської обласної клінічної лікарні.

Тут робота почалася ще тоді, коли він не вставав з ліжка: його поступово садили, допомагали вставати і робити перші кроки. Дружина активно підтримувала цей процес, повторювала з ним вправи, і завдяки цьому він зміг швидше відновитися. На час

розмови чоловік вже самостійно підіймався сходами.

Реабілітація включала щоденні тренування з фізичним терапевтом. Це ходьба на біговій доріжці з тягарцями на ногах, вправи на координацію - переступання перешкод у різних напрямках, балансування зі склянкою води, силові вправи. Спочатку такі завдання здавалися елементарними, але для нього кожен крок по мату чи утриманий баланс - нове досягнення.

Його мета амбітна - відновити фізичну форму до рівня, на якому вона була до травми. Мінімальна ж задача - повернути здатність самостійно функціонувати: ходити, працювати за комп'ютером, навіть робити прості речі без допомоги. І хоча це поки дається важко, прогрес відчувається щодня.

«Я переконаний: ключ до відновлення - рух. Саме завдяки спортивному минулому, сильному тілу і дисципліні вдалося вижити та так швидко просуватися в реабілітації».

Для звичайної людини мої вправи виглядають елементарними, але для мене пройти кілька метрів чи втримати рівновагу - велика перемога», - говорить В'ячеслав.

Віра у ефективність вправ і бажання відновлюватися стали його головною мотивацією, і це дозволяє рухатися вперед значно швидше.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

СЬОГОДЕННЯ

Безбар'єрність - це коли ти можеш отримати підтримку з самого народження

Коли дитина народжується передчасно, це завжди велике випробування - і для батьків, і для лікарів, і для самої дитини. Часто таким малюкам відразу потрібна спеціалізована медична допомога, але й після виписки з реанімації вони залишаються у групі ризику. Саме тому надзвичайно важливо, щоб родина не залишалася сам на сам зі своїми проблемами, викликами й тривогами.

У Центрі раннього втручання КНП «Івано-Франківський обласний перинатальний центр Івано-Франківської обласної ради», який ми відвідали під час поїздки на Прикарпаття, велику увагу приділяють саме підтримці батьків і системній роботі з родинами.

До трьох років усі діти, які народилися передчасно чи мають інші ризики, за індивідуальним графіком відвідують кабінет катamnестичного спостереження. Тут їх обстежують педіатр, дитячий невролог, офтальмолог, лікар ФРМ, фізичний терапевт, ерготерапевт, логопед, а за потреби - дитячий хірург. У цьому ж кабінеті проводять планову вакцинацію та інші необхідні обстеження. Такі візити допомагають вчасно помітити навіть не лише порушення розвитку, а й ризики їх виникнення.

Центр також надає послуги з дитячої реабілітації тим, хто цього потребує.

Усе це створює ефективну систему, яка дозволяє родинам із дітьми, що мають порушення розвитку дитини чи навіть тільки ризик їх появи, отримати необхідну підтримку й допомогу.

В закладі приділили увагу створенню безбар'єрного доступу в лікарню та внутрішньому облаштуванню. Але, за словами батьків-

СЬОГОДЕННЯ

відвідувачів, приміщення для прийому та роботи замале. В цілому ж батьки задоволені тим розповідають про перебіг взаємодії із лікарями й терапевтами, пояснюючи, як це вплинуло на організацію роботи з дитиною вдома і покращення стану дитини.

Слід зазначити, що родини приїжджають сюди за амбулаторними послугами зі всієї області.

Приватне підприємство «Протезно-ортопедична допомога» в Івано-Франківську працює з 1997 р. й сьогодні надає підтримку людям, які втратили кінцівки.

Під час візиту на Івано-Франківщину ми мали можливість відвідати майстерню та познайомитися з її фахівцями й фахівчинями.

Робота цього підприємства є прикладом успішної взаємодії у сфері реабілітації. Якщо людина обирає саме цього виробника для протезування, його представники долучаються до мультидисциплінарної команди лікарні, в якій проходить реабілітацію людина. І вони визначають разом найкращий варіант протезу для конкретного випадку. Це важливий етап, адже правильний вибір впливає на подальшу якість життя пацієнта.

Співпраця підприємства з лікарнею відбувається й в інших напрямках. Наприклад, більшість замірів та налаштувань протезів здійснюють безпосередньо в лікарні, що значно полегшує процес для пацієнтів. За потреби, фахівці консультують перед тим, як буде здійснена ампутація кінцівки або під час формування кукси.

Проте підібрати протез - це лише частина роботи. Як наголошують фахівці, велике значення має психологічний стан людини. Якщо людина не готова прийняти зміни в своєму тілі, має депресію чи інші ментальні порушення, їй важко зосередитися на тренуваннях, необхідних для успішної адаптації. Тому в разі потреби важливою стає допомога психолога чи психіатра. І команда протезного підприємства поділилася тим, як вони підвищували свою кваліфікацію в тому, щоб краще зрозуміти людину, що відновлюється і побачити, коли саме їй потрібна додаткова консультація або лікування.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

«Сонце світить для всіх» - участь Самбірської організації осіб з інвалідністю у заході в Польщі

18 вересня представники нашої громадської організації осіб з інвалідністю мали чудову нагоду побувати в Республіці Польща на важливому заході, присвяченому дітям з інвалідністю під символічною назвою «Сонце світить для всіх».

Участь у цій події стала для нас не лише приємною мандрівкою за кордон, а й справжнім обміном досвідом, теплом і дружною. Польські організатори щиро приймали учасників, створивши атмосферу радості, єдності та підтримки.

Програма заходу була насичена: дітки та молодь з інвалідністю брали участь у творчих виступах, іграх та курсах. Усі мали змогу показати свої таланти й відчувати, що їхні можливості не обмежені бар'єрами. Адже сонце справді світить для кожного з нас - незалежно від стану здоров'я чи життєвих обставин.

Наша організація щиро вдячна польським друзям: пану Станіславу Лешега - Директору Будинку Допомоги в Мочарах з яким маємо тісну співпрацю, Старості Гміни Бещадського повіту м. Устрик - Мареку Андруху за запрошення, теплий прийом і можливість долучитися до такого важливого заходу. Ми переконані, що подібні зустрічі допомагають руйнувати стереотипи, відкривають нові горизонти для співпраці та зміцнюють міжнародні зв'язки між нашими громадами.

Ми повернулися додому натхненні, з новими ідеями та бажанням далі працювати для того, щоб кожна людина відчувала: сонце і справді світить для всіх!

Надія ЯРЕМА, голова ГО Самбірської організації осіб з інвалідністю

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН. Енергії тижня підштовхують до переоцінки особистих цілей, переконань, взаємин з батьками. Важливо не ховатися від питань, які накопичилися. Фінансові теми потребують уваги: перегляньте стратегію, звільніть себе від зайвого. У стосунках назріває момент істини — ви відчуваєте, що далі по-старому не можна. Наразі ще є час для зміни курсу, перш ніж події почнуть розгортатися стрімкіше, не даючи можливості вибору.

ЛЕВ. Практично всі сфери життя потребують вдумливого аналізу. Виникає потреба розкласти все по полицях, розібратися у прихованих механізмах, зрозуміти, де губляться ресурси та як їх спрямувати ефективніше. Це не час для імпульсивних купівель чи ризикованих вкладень. Зате він ідеально підходить для стратегічного планування, пошуку слабких місць у бюджеті та підготовки до майбутніх кроків.

СТРЕЛЕЦЬ. Усе, що було пригнічено, може вирватися назовні — не завжди у зручній чи дипломатичній формі. Тиждень сприятливий для планування або пошуку можливостей. Що стосується взаємин, то тут усе складно. Невирішені конфлікти, приховані образи чи напруженість можуть спалахнути з новою силою. Це необов'язково погано — навпаки, це шанс побачити істину, зняти маски, припинити грати ролі.

ТЕЛЕЦЬ. Тиждень приносить внутрішні одкровення. Обставини тижня немов підводять до дзеркала, в якому відображаються ваші справжні цінності. Все, що раніше здавалося важливим — статус, стабільність, звичні схеми — тепер вимагає переоцінки. Четвер стає точкою кармічного розвороту: старі фінансові та емоційні борги, незакінчені історії, внутрішні зобов'язання — все це добігає логічного завершення.

ДІВА. Усе, що пов'язане з коханням, грошима, цінностями й самооцінкою, немов підсвічується зсередини. Ви можете відчувати, як старі сценарії — ті, що колись здавалися надійними, але давно припинили надихати, — починають втрачати силу. Фінансова сфера стабілізується, а у професійній наступає час завершення: проекти, які тягнулися надто довго, можуть бути акуратно закриті.

КОЗЕРІГ. Якщо ви зумієте пройти цей період із внутрішньою зрілістю, тиждень може стати точкою звільнення — від старих сценаріїв, від болю, від тих зв'язків, які трималися на страху. У сфері кохання все, що було недогворено, придушено чи відкладено, починає проситися назовні. Зв'язки, побудовані на звичці, починають втрачати силу. А ті, що ґрунтуються на глибокому емоційному відгуку, потребують більшого.

БЛИЗНЮКИ. Тиждень надає шанс звільнитися від вантажів, можливо, навіть не усвідомлюючи їхньої тяжкості. Ваші слова стають гострішими, точнішими, а думки набувають особливої глибини. Ви сильніші, здатні викривати людей, починаєте відчувати приховані підтексти — те, що раніше ховалося за гарними словами та зовнішніми масками. Будьте готові до різної інформації, яка відкриється вам у цей період.

ТЕРЕЗИ. Тиждень немов перевіряє вашу зібраність. Цілі, які більше не відповідають вашим внутрішнім орієнтирам, потребують переоцінки. Можливі дрібні, але корисні надходження, які покажуть, що ваша праця не пройшла даремно. У коханні ж варто м'якше висловлювати претензії, щоб не перетворити розмову на допит. Партнери чекають на ясність, а вам треба вирішити, чого хочете саме ви.

ВОДОЛІЙ. Для вас тиждень буде схожий на біг з перешкодами: багато справ, несподіванок і нових контактів. Це час, коли взаємини проходять перевірку: або вони поглиблюються, стають справжнішими, або розсипаються, звільнюючи простір для нового. У стосунках можливі суперечки щодо дрібниць, але саме зараз важливо слухати партнера. Відкладіть великі витрати, зосередьтеся на збереженні ресурсів.

РАК. Енергії тижня допомагають бачити світ чіткіше. У стосунках ви можете стати надто прямолинійними, іноді навіть різкими, що створює підґрунтя для конфліктів. Але важливим є те, що справді настав час висловити правду. У взаєминах це час відвертих розмов, але без маніпуляцій, закидів чи тиску. Чесність має йти поруч з повагою — без істерик, із компромісами та турботою про партнера.

СКОРПІОН. Обставини змушують дотримуватися золотой середини — не йти на угоду іншим, але й не вимагати неможливого. Цей тиждень стає ареною глибоких емоційних процесів, особливо у сфері взаємин, вони — у фокусі. Енергії тижня активують пристрасть, бажання контролю, страху, ревності, прагнення влади і звільнення. У фінансах — обережність: імпульсивні витрати можуть швидко спустошити гаманець.

РИБИ. Тиждень підштовхує до поїздок, переїздів, спілкування, але не завжди все легко вдаватиметься. З'являється динаміка в застояних процесах. У роботі важливо не плисти за течією, а окреслити свої цілі. Конфлікти з колегами виникають через зіткнення ідей, і вам доведеться обстоювати власну думку. Можливі несподівані витрати на навчання, поїздки чи техніку. Прийміть їх як інвестицію в майбутнє.

**ПРЯМУЄМО
РАЗОМ**

G | M | F

**Transatlantic
Foundation**

Випуск створено за фінансової підтримки
Європейського Союзу та Німецького фонду
Маршалла Сполучених Штатів Америки –
Transatlantic Foundation (GMF TF).

Його зміст є виключною відповідальністю
Полтавського регіонального осередку
Громадська організація «Всеукраїнська
організація Союз осіб з інвалідністю України»
і не обов'язково відображає погляди
Європейського Союзу та/або GMF TF.

erim
Equal Rights
& Independent
Media

PROELECT
PROMOTING ACCOUNTABILITY IN ELECTORAL PROCESSES

**Газета
«Сила духу»**

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR
Засновники: ПОО ВО COIU, ВО COIU
Видається за підтримки ВО COIU

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:
м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 29.09.2025 р.

Тираж: згідно заявки.

Замовлення: № 2513439